

Fællesskaber

Formål med lektionen

At igangsætte elevstyrede fællesskabende aktiviteter, som eleverne selv skal planlægge og gennemføre uden for undervisningstiden.

Indhold (45 min.)

- Introduktion til de fællesskabende aktiviteter (ca. 25 min.)
 - Hvad er formålet?
 - Prøv en fællesskabende aktivitet (evt. Labyrinten)

(Introduktionen kan springes over/kortes ned, hvis eleverne kan huske formålet fra 1.g, eller i bruger dem jævnligt)

- Præsentation af planlægningsgrupperne
 - Om planlægning af en aktivitet
- Eleverne planlægger en aktivitet (ca. 20 min.)

Praktisk

(Der kan introduceres til de fællesskabende aktiviteter ved hjælp af PowerPoint-præsentationen.) Hvis eleverne godt kan huske formål med de fællesskabende aktiviteter fra grundforløbet kan I nøjes med at lave en kort introduktion med de vigtigste pointer

Det vigtigste er at eleverne præsenteres for formålet og rammerne og for, hvordan de selv skal planlægge aktiviteter for de andre i klassen. Til sidst får de tid til at planlægge en aktivitet.

Formålet med fællesskabende aktiviteter

Fællesskaber findes ikke bare. De skal skabes af de individer, der indgår i dem. Det kræver hårdt arbejde. Det kræver fællesskab¹.

For at give eleverne medansvar, ejerskab og motivation i udviklingen med at skabe deres eget fællesskab indføres nogle elevstyrede fællesskabende aktiviteter, hvor eleverne har det sjovt sammen og samtidig skaber klassens fællesskab. Det skal i denne lektion blive tydeligt for eleverne, at et godt fællesskab er noget, de selv aktivt skal skabe. Eleverne får gruppevis ansvar for at planlægge og gennemføre en aktivitet for alle i klassen.

I virksomheder kaldes det teambuilding, mens det i Netwerk kaldes fællesskab, men pointen er den samme – når man fungerer godt sammen socialt, er det lettere at arbejde sammen. Samtidig er man tilbøjelig til at udvise større tolerance og forståelse over for hinanden, når man har lært hinanden godt at kende.

Efter du har forklaret eleverne om formålet med de fællesskabende aktiviteter, igangsætter du en kort lærerstyret aktivitet (evt. Labyrinten). Det giver eleverne et indblik i hensigten og udformningen af aktiviteterne. Du bestemmer selv, hvilken aktivitet det skal være. I PowerPoint-præsentationen er der noteret nogle forslag, og du finder alle de lærerstyrede fællesskabende aktiviteter på hjemmesiden under fanen 'Fællesskab'.

¹ Brinkmann, Svend og Elsebeth Jensen (2011): Fællesskab i skolen

Planlægningsgrupper

Du skal inden denne lektion inddele klassen i planlægningsgrupper med fire elever i hver. Har eleverne stadig deres makkerskabsgrupper (der nu fungerer som arbejdsgrupper), kan I evt. bruge de seneste makkerskabsgrupper som udgangspunkt for planlægningsgrupperne. Planlægningsgrupperne kører frem til jul, hvorefter der laves nye til sommerferien og så fremdeles. De fællesskabende aktiviteter fortsætter resten af uddannelsesstiden. Hvis der kommer nye elever ind i klassen, er du selvfølgelig nødt til at justere planlægningsgrupperne undervejs.

Planlægningsgrupperne skal på skift arrangere en aktivitet for klassen. Således vil der være mindst én fællesskabende aktivitet pr. måned. Det er vigtigt at fordele aktiviteterne, så der løbende sættes fokus på fællesskabet. Alle planlægningsgrupper skal have afholdt en aktivitet inden sommerferien.

Typer af aktiviteter

Du skal gøre eleverne opmærksomme på, at de på elevdelen af Netwerks hjemmeside (klassen får et fælles login fra dig) kan finde inspiration til fællesskabende aktiviteter.

Rollefordeling

Da hensigten med de elevstyrede aktiviteter er, at eleverne tager ejerskab og gør dem til deres egne, planlægger eleverne selv aktiviteterne uden for undervisningen. Din rolle, som lærer, er at sætte det i gang, stå til rådighed for spørgsmål og minde de ansvarlige planlægningsgrupper om, at det er deres tur til at arrangere en aktivitet.

Hvis du har brugt de lærerstyrede fællesskabende aktiviteter siden skolestart, kender eleverne allerede hensigten bag aktiviteterne. Hvis du endnu ikke er kommet i gang med de lærerstyrede fællesskabende aktiviteter, er denne lektion startskuddet. Det er din opgave som lærer at tage ledelsen over klassen og samtidig gøre en indsats for at støtte elev-elev-relationerne. De fællesskabende aktiviteter bygger oven på de andre Network-elementer. Du kan læse om de lærerstyrede fællesskabende aktiviteter under fanen 'Fællesskabelse' på hjemmesiden.

Vigtigste pointer i lektion 6

- Et fællesskab skaber ikke sig selv – det kræver aktive handlinger, vilje og energi.
- Når eleverne kender hinanden i klassen, er det lettere for dem at tage hensyn og vise forståelse for hinanden, når der er behov for det.
- Fællesskabende aktiviteter er en god måde at få eleverne involveret aktivt i at skabe et godt fællesskab i klassen.

Forberedelse

- Skriv klassens fælles login til www.projektnetwerk.dk ind på det dertilhørende slide – du får login tilsendt pr. mail.
- Forbered en lærerstyret fællesskabende aktivitet.
- Inddel klassen i planlægningsgrupper.
- Læs om de lærerstyrede fællesskabende aktiviteter på www.projektnetwerk.dk under fanen 'Fællesskabelse'.